

BUDAPESTI NAPLO

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Viszik a koporsót.

Budapest, május 8.

(r. a.) Még néhány óra és a nemzet poétája elindul diadalutjára. Száz-
ezrek fogják kísélni és amerre megy,
szeretet sugárik a szivekből feléje.
Kocsiját elborítják a virágok és a
házakról a zászlók erdejét lengeti fe-
léje a szél.

Ki meri mondani, hogy halottat
temetünk, hogy halandót kísérünk
utolsó útjára? Talán azért, mert a
kísérő százvezrek nem törnek öröm-
ujjongásba ki, mert a lengő zászlók
feketéik és mert ő maga is, a büvösen
mesélő, néma ajakkal fekszik a színes
virágok erdeje alatt? Mindez nem azt
jelenti, hogy halottat temetünk, csak
azt, hogy szívünket elfogta a fájdalom,
hogy a bánat lezárta ajkunkat,
de nem azért, mert meghalt a magyar
mesemondás legnagyobb mestere, a magyar
nyelv hangszerének legcsodásabb virtuóza,
hanem azért, mert ő maga nem láthatja
többé testi szemével az iránta való
szeretnek és hódolatnak ezt az impozáns
megnyilatkozását. Mert hiszen nem halt
meg Jókai és így nem is temethetjük
Jókait. Azok a százvezrek, kik koporsója
után mennek majd, ezen az uton is az ő
csodás szavának zengését figyelik és
az ő csodás világába merülve keresnek
vigasztalást és enyhülést azok a

milliók is, kik csak lelkükkel kísérik
virágos kocsiját...

Igen, ott lesznek mind, kik valaha
az ő lelkének szárnyán emelkedtek a
magasság napfényes régióiba, ott lesz-
nek és kísérik a diadalnak útján. És
ha akadna ember, ki nem tudná,
hogy mit jelent a gyászba borult
embereknek ez a végtelen sokasága,
az is Jókaira gondolna ennek a méreteiben
és hatásában is nagyszerű képnek a
látára. Mert csak az ő fantáziája tudta
a rajongásnak és az imádatnak ilyen
véghetelenségét mint valóságot a szem
elő varázsolni, csak az ő isteni hősei
tudták a szíveket ilyen emberfeletti
szeretettől megdobogtatni! Ilyen Jókai-
hőst kísérenk a százvezrek diadala
útján. A legnagyobb Jókai-hőst, amilyen-
hez hasonló egyik regényében sem kápráztatja
meg gyarlóságokhoz és gyöngeségekhez
szokott szemünket. Mert hisz azok
mindegyikében csak lelkének egy-egy
paránya lobogott és ez a parány tette
őket olyan ragyogókká, hogy csak félve
és saját kicsinységünk érzetétől lesujtva
mertünk rájuk tekinteni. De valamennyi
hőse együttvéve ő maga volt, a százfelé
szétszórt színek és sugarak az ő lelkében
egyesültek, az ezerfelé hangzó büvös
melódiák benne csendültek nagyszerű és
harmónikus egészzé össze...

És ezek a színek sohasem fognak
elfakulni, ezek a melódiák sohasem

fognak elnémulni, de ujakat nem fog
többé felénk szórni, ujakat nem fog
többé megszólaltatni. Mert a gondviselés,
mely milliók gyönyörködtetésére küldötte
őt a földre, intett — és megmerevedő
kezéből kihullott a csodátévő hangszer
és lelkében kialakult az a tűz, melyet a
föld számára gyújtott benne az isteni
kéz lángra... Több fényt, több ragyogást
nem adatott embernek szórni. Többet
nem... Ezért haladnak majd a százvezrek
lesujtva virágos kocsija után, ezért özlött
ma is, a pihenésnek napján csodálónak
véghetetlen sokasága ravatalához, ezért
feketék a zászlók, melyek a házak
ormain lengenek.

Ezért és mert őt magát nem lát-
hatjuk többé. Nem a hősök hőségét, a
legendás emberek legcsodásabbját, ki-
nek szeméből az ábrándok és álmok
ezerszinű világa ragyogott ránk, kik
porban, sárban járunk, szürkességben
élünk.

Rosszul mondtuk, ha azt mon-
dottuk, hogy őt sajnáljuk a szomorúság
napján. Őt, amiért nem láthatja többé,
mennyire szeretjük, mennyire imádjuk.
Hisz tőle tanultuk a szeretést, tőle
tanultuk az imádatot is és lelke, mely
a földön is meg tudta látni az eget,
bizonyára meglátja az égből a földet
is. Meglátja a mi bánatunkat, meglátja,
hogy milyen hódolattal kísérjük őt földi

TÁRCA

A csalogány és a szilvafa.

— Japán rege. —

— A Budapesti Napló eredeti tárcaja. —

Irtja: Szabó Károly.

A szilvafa a szerelmesek kedvence fája
messzi Japánországban. Sokszor február-
ban, mikor még fel sem szikkadt a hó és
ki sem bujtak a fa rügyei, már kiütnek a
kábitón illatos, olvatag szirmu virágok a
kopár galyakon, — akárcsak valaki úgy
lehelte volna oda őket...

Nem hasonlít-e ez az első szerelem-
hez, mely kora tavaszalón nyiladozik
félénken, sejtlemesen a fiatal szívekben?

De a japánok művészi képzelete szer-
et bizonyos növényeket meg állatokat
egymással kapcsolatba hozni. Az ujhöld
és a kakuk a híres-neves nyilasra: Gen-
zami Yorimasára emlékeztetnek; a szarvas
és a jávorlevél, a cseresznyefa virága és a
fácán elválaszthatatlanok egymástól.

Pirosodik lombja már a juharfának
Himszarvas az erdőn párt keres magának

— mondja a japán nótá; — egy másik
pedig, a földet tavasszal belepő virág-
szirmokra célozva:

Nincs tél, felhőtlen az ég is,
Sűrűn esik a hó mégis.

És megvan az értelme annak is, hogy
miért kötik össze vagy rajzolják együvé
a csalogány képét a szilvafával. Erről
szól ez a kis rege.

A hatvankettedik mikádó, Muramaki
Tenno idejében élt Kiotóban a japánok
egyik legnagyobb költője, Kino-Tsura-
Yuki, aki egyuttal Tosa tartomány helytar-
tóságát viselte, s akinek isteni adományán
és mesés szépségű leányán, Kiku Himén
kívül volt még egy nevezetes tulajdona.
Egy ritkaság szilvafa volt ez, mely ott
pompázott kiotói kertjében s virág-
mezével bámulatba ejtette a költő látogatóit.

Büszke is volt Kino-Tsura-Yuki erre
a szilvafára, melyet csodafának szokott
nevezni s melynek árnyékában annyi drága
órát szentelt a költészet istenőjének:
hiszen ott írta a híres Tosa-nitsukit
meg a Ko-kon-shiut, melylyel ne-
vét mindörökké Japán klasszikusai közé
véste be.

Egy este, mikor a nap már vörös
csikká fogyott a szemhatáron s a levegő-
ben a rovarok zsongása összevegyült a
virágok kábitó illatával, Kiku Hime atyja
keresésére indult a kertben, hogy őt a
házba beszéltsa. De nemcsak leányi kö-
telessége siettette ma; szíve hevesen do-
bogott s minden percében annál nyugtalan-
nabbul tekintett körül, minél jobban aludt
ki nyugaton az a lilás in sáv, mely a bu-
e-uzo nap utolsó nyomaként maradt ott.
Atyját megtalálta kedvence fája alatt, de

mekkora volt ezodálkozása, mikor látta,
hogy az ősz költőnek könnyek pe-
regnek szakállára. S azok a könnyek
ugy csillogtak ott az alkony homályá-
ban, mint az esti hermat a fehér virág-
szirmokon...

Kérdésére, hogy miért sir, az ag-
gastyán így felelt:

— Nagy szomorúság ért ma, kedves
leányom. Kévéssel előbb járt nálam a
császár egyik udvari embere, aki hírül
hozta, hogy ő felségének is tudomására
jutott, milyen csodatám van nekem. Meg-
irigyelte pedig agg napjaimnak ezt az
örömét, mert hogy ő neki nincsen ilyen
fája egész kertjében; és azt üzenteti,
hogy a fát még holnap vágassam ki és küld-
jem el neki, hogy átültessék goshoi park-
jába. Ezt a fát, amelyet meg atyám ül-
tetett s amelynek árnyékában hajtotta
fejét örök nyugalomra! De hát mit tegyek?
Hatalmas előtt az alattvaló olyan, mint
nadszál a viharban.

— Bizony, ez leverő hir drága atyám
— felelt az aranybogárszemű Kiku Hime.
— Hanem azért kár elcsüggedni. Öltözz
fel holnap ünneplő ruhába, menj el a
mikádóhoz és mondd meg neki szépen az
igazságot. Az igazság pedig az, hogy az
a fa téged illet, mint akármely más örök-
ség, ami atyától vagy őseidtől mar-
radt rád.

— Az igazságot? — sóhajtott a
költő csüggedten. — Az igaz beszéd nem
mindig szép és a szép szó nem mindig

diadala utolsó nagy útján. Nem, nem őt sajnáljuk, hanem magunkat. Magunkat siratjuk, magunkat gyászoljuk. Hisz csak mi vagyunk a vesztes. Mert ami szépet ő a földön látott, azt ő álmodta rája, ő a nagyot, ő a magasztosat, ő a színek legragyogóbbjait, a harmóniák legfenségesebbjait. És álmodni ezután is fog. Még szebbet, még fenségebbet, csak hogy mi nem fogunk róla tudni, mi nem fogunk benne gyönyörködni és ha nagyon súlyosan nehezedik ránk a valóság szürkésége, régi álmaihoz leszünk kénytelenek menekülni...

És amint erre a nagy vigasztalásra gondolunk, enyhül a bánatunk, szelídül fájdalunk, mert ezekben az itt hagyott álmokban annyi a szépség, hogy örökkévaló időnkig kárpótolhat a valóság rutságaiért.

És ezért lésszen ez az utis, melyre néhány óra múlva indul el a mester, a diadalnak dicsőséges útja.

A ravatal.

Egész éjjel szorgalmasan dolgoztak a Nemzeti Múzeum körtermében és oszlopcsarnokában és reggelre elkészült a ravatal, melyen a halott költő pihen művészi kézzel rendezett gyászpompától környezve. Fekete drapériával van bevonva a bejárat is és a szabad lépcső két falán alabastrom fehér kandelaberekből hatalmas lángok csapnak föl, amelyek az est beálltával misztikusan bevilágították a múzeum oszlopcsarnokát.

A ravatalhoz gyászlepellet borított és lobogó jeltűekkel megvilágított folyosón lehet bejutni. Fekete posztóból hevenyészett kör alakú cinteremben van felállítva a ravatal. A koporsón csak egyetlen egy koszorú van: az özvegyé, rajta a felirat:

Pihenj, — szeretlek. — A te Bellád. Rajta van még az a kis bokréta is, amelyet tegnap este tett a bánatos özvegy a koporsóra.

A többi koszorúkat részint a ravatal lépcsőin, részint azon a széles mérvénylépcsőn helyezték el, amely a főrendiház volt üléstermébe vezet. A ravatal mellett diszörség s a rendörség áll. Négy ércartóban lobog az emléktűz, a természet csupán félig világítva meg,

igaz. Uralkodóm óhaja parancs, mert a császár szava az isten szava.

— Jól van hát, atyám — fejezte be Kiku Hime. — Menj csak nyugodtan aludni, a fa, tudom, a tied marad. Ezt én mondom neked!

A szépséges Kiku Hime szívében, habár nevéhez illően olyan szende és szűzies volt, mint egy fehér mimóza (kiku), nagy szenvedélyek forrongtak már. De hát mire is született egy leány, aki hozzá még bájos és igaz, ha nem arra, hogy szeressen? És Kiku Hime szeretett.

Mikor az ezüst hold feltűnt az ég kupoláján, mikor a fű közt jobbra-balra világítottak a szentjános-bogárkák s illattól és vágytól volt terhes a forró, balzsamos levegő, melyben még fuvalom se lengett, Kiku Hime otthagya nyoszolyáját s résveteg léptekkel kiosont a kertbe, ahol már várt rá az ő legénye. Az alatt a fa alatt.

Ki tudná tolmácsolni, mekkora fájdalom nyilalt át egész valóján, mikor atyjától azt a kegyetlen hírt hallotta? De csak hamar megtalálta a mentő gondolatot. Am vigyék el azt a fát a császár emberei, visszahozzák még, mert odakötte tartja a szerelem varázsereje!

És csakugyan eljöttek másnap az udvari kertészek, kivágták a fát gyökereitől és nagy gödöllal vitték át a go-shoi parkba. Hanem mikor éppen az elültetésével fáradoztak, a mikádonak szeme megakadt egy papírszeleten, mely a fa tör-

ami ünnepi, misztikus színe vonja a költőkirály koporsóját. A közönség már kora reggel várta, hogy megnyíljanak a múzeum kapui, s reggeli kilenc órától esteli negyed tíz óráig sok ezer ember zarándokolt a koporsóhoz. A múzeum-körúti kapukon felváltva bocsájtották be a közönséget. A nagy lépcsőn keresztül bevezettek egy-egy csoportot a ravatalhoz azután egymellékaftón keresztül a kertbe s innen a hátsó kijáratokon az utcára jutott a bucsuzók tömege. Áhítatos csendben, levett kalappal járult az ország Jókai ravatalához. Megilletődve, könnyes szemmel vetett mindenki egy utolsó pillantást a koporsóra. Öreg, ősz emberek, nagy idők tanui állottak meghajtott fejjel a koporsó előtt s utánuak apró iskolás gyermekeket hozott el tanítójuk, elbucsuzni a legnagyobb tanítótól, aki felnevelt egy egész országot. És a kis fiúk, kis leányok kerekre nyílt szemei mutatták, hogy pihegő szívük, zsenge lelkük meszejtí a nagy veszteséget. Utánuak egy pelesen angol mister vezetí karján ladyjét, meghat az a könny, amit a hideg angol a legshokingabb módon, a tenyerével morzsolt szét az arcán.

Dél felé megjelent a ravatalnál két honvédtiszt és letették az I. m. kir. honvédezred remek koszorúját. A közönség szeretettel nézte a daliás honvédeket, akik mintha Jókai egy regényéből léptek volna ki.

A délelőtti folyamán ott járt a ravatalnál *Berzeviczy* Albert kultuszminiszter és köszönetet mondott *Lechner* Ödön műépítésznek és *Strobl* Alajos szobrásznak a ravatal felállításáért és díszítéséért.

Este kilenc órákor elottották a külső gyászatyolós ivlmpákat és ekkor jelent meg a ravatalnál a gyászbaborult özvegy, családjától kísérve. Ekkor már csak a múzeum egynehány tisztviselője és *Bokelberg* rendőrfelügyelő voltak ott, akik néma tisztelettel fogadták. Az özvegy leborult a koporsóra és sokáig imádkozott. Fél tíz óra volt már, amikor megtörve és könnyező szemekkel elbucsuzott drága halottjától. Azonul csak az alabárdos órk maradtak ott reggel 9 óráig, amikor ismét bebocsájtják a közönséget.

Holnap délután egy órákor a temetésre való előkészületek miatt elzárják a ravatalt a közönség elől s csak a temetés-rendező-bizottság által ma már teljes számban kiadott belépőjegyekkel lehet a kertbe, illetve a ravatalhoz jutni.

zsére volt erősítve. Kíváncsian vette le és ezeket olvasta rajta:

— A császár parancsa szent; de mit feleljünk a csalogánynak, ha tanyáját fogja keresni?

... És Kino-Tsura-Yuki, az agg költő, boldogan hunyhatta örök álomra szemeit kedvence fája alatt, két évre rá. A császár, akit Kiku Hime egyszerű szavai (mert ő írta azt a levelet) nagyon meghatottak, nyomban visszaküldte a fát, azzal a meghagyással, hogy a szilvafa legyen a csalogány otthona.

Szerelmes ifjak és lányok Japánban ma is éneklék azt a nótát, melyet a haladó költő hattjudalaként írt az ő híres szilvafájáról. Így szól:

Haru-same-ni (Tavaszi zápor).

Ha öznével
Zuhog a zápor,
Nem válok én el
E csodafától.

Ne üzz el engem,
Szegény madarát,
Hagyj megpihennem
Hűs lombod a-tt.

Virágos ágad
Legyen tanyája
A csalogánynak —
S tied danája!

A temetés.

Jókai Mór temetése a kalmával a rendörség a következő intézkedéseket tette:

A Múzeum-kertet délután 1 órákor elzárják; ettől az időtől kezdve oda csak belépőjeggyel lehet bemenni. A gyalog érkező közönség bármelyik kapun mehet a kertbe, a kocsin érkezők a Sándor-utca háttálcáján be s a volt képviselőházzal szemben levő ajtón mennek be. A várakozó kocsi az Eszterházy-utcaiban állanak tel és a temetési menet elindulása után a Sándor-utcán át hajtanak ki és csatlakoznak a menethez. A teherkocsi-közlekedést a rendörség a Múzeum-körúton délután 2 órákor, a Kerepesi-úton délután 3 órákor fogja megszüntetni. Egyéb kocsi a gyászmenet felállításáig szabadon közlekedhetik. A vilamos vasutak közlekedését a Múzeum-körúton és a Kerepesi-úton előreláthatólag már a gyászmenet elindulása előtt kell megszüntetni. A közönség a járdán foglal helyet, létrák, székek vagy tribünök felállítása tilos.

A részvét.

Szeged város tanácsa *Jókai* özvegyéhez a következő részvétlétíráratot intézte:

„Méltóságos asszonyom! Szeged sz. kir. város közönsége a legmélyebb fájdalom lecsújtó érzetével fogadta a hírt, hogy diszpolgárát, a nemzet nagy fiát, halhatatlan különöket, *Jókai* Mór a körlehetetlen véget kiragadta az élok sorából. Egész életében hazáját szolgálván, tollának nagy hatalmával ismérté tette a magyar nevet széles e világon s midőn halála gyászbaborít egy országot és ravatala felett pótolhatatlan veszteséget nemzetével együtt siratja a magyar király, részvétünket visszhangozza az egész világ. Méltóságodat, aki hitvesi szeretetével beanyozta halhatatlan földi életének utolsó éveit, Isten áldása óvja s a nemzet halála vigasztalja özvegyi bánatában. Mély tisztelettel Szeged szab. kir. város közönsége nevében

Dr. *Lázár* György polgármester.

Abrudbánya város *Rosenberg* Gyula orsz. képviselőt kérte tel, hogy *Jókai* Mórnak, a város volt diszpolgárának ravatalára koszorút helyezzen és hogy az elhunyt költő özvegyének a város nevében részvétét fejezze ki.

A *budapesti ügyvédi kamara* szintén részt vesz a nagy nemzeti gyászbán. *Jókai* Mórban nemcsak a nagy költőt és író gyászolja, de a kamara *disztagját* is. A kamara választmányja testületileg jelenik meg dr. *Savák* Imre vezetése mellett a temetésen; a ravatalra nagy babékoszorút tett és az elhunyt özvegyéhez részvétlétíratot intézett.

A *Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete* ma délelőtti tartott igazgatóság ülésében maróthi *Fürst* Bertalan meleg szavakkal emlékeztet meg *Jókai* Mórnak, a nemzet nagy halottjának érdemeiről s indítványára az igazgatóság egyhangúlag elhatározta, hogy a ravatalra koszorút helyez, a temetésen küldöttséggel vesz részt, *Jókai* emlékezetét pedig jegyzőkönyvében is megörökíti.

BELFÖLD

A delegációk összehívása. A hivatalos lap mai száma a következő legfelső kízíratot közli:

Kedves gróf Tisza! A közönségek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1887. évi XII. törvénycikk értelmében az 1904. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1887. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1904. évre megválasztott bizottságot a részükre törvényileg meghatározott teendők elntézése végett folyó évi május hó 14-ére Budapestre ezennel egybehívom. Midőn ehhez képest egyttal közös miniszterumaimat alkotmányserü előterjesztéseik megtételeire utasítom megbízom önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagnak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Budapest, 1904. évi május hó 6-án,

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf *Tisza István* s. k.

E kízíratlal egyszerre megjelent a hivatalos lapban a delegációk összehívására vo-

naikozólag még két királyi kézirat, amely *Goluchowski* külügyminiszternek és *Koerber* osztrák miniszterelnöknek szel.

A nemzeti párt a delegációba gróf *Apponyi Albertet*, *Szentiványi* Árpádot és ezuttal először *Sághy* Gyulát jelölte. A néppárt tudvalevőleg gróf *Zichy* Jánost is kandidálta, de minthogy *Zichy* a jelölést nem fogadta el, helyette gróf *Wilczek* Frigyeset küldte ki. A másik két jelöltje gróf *Zichy* Aladár és *Rakovszky* István. Az Ugron-csoport *Lovász* Mártont és *Okolicsányi* Lászlót jelölte a delegációba. *Ugron* Gábor a jelöltséget nem fogadta el.

Az új ülészek. A szabadalvópárt ma este 1/8 órakor érkezetet tartott az új ülészek alkalmából való szükségessé vált választások és a delegációba való jelölések tárgyában. Miután az előző báró *Podmaniczky* Frigyes bement a Kossuth-párt, Ugron-párt és a néppárt jelöléseit, bejelentette, hogy Apponyiékat, mint külön politikai párt, formszerű kielölést nem tettek azonban annak a kérelmüknek és óhajításuknak adtak kifejezést, hogy a bizottságokban eddig elfoglalt helyeiket a jövőben is megtarthatják, hogy egyes bizottságokban. ahol eddig közülük senki sem volt, tehát legkisebb képviselve legyenek.

Az értekezlet a kijelölt bizottságnak azt a javaslatát, hogy a kérelemnek hely adassék, elfogadta s elhatározta, hogy őket a szabadalvópárt tagjaival együttesen fogja kijelölni. Ezek után a Ház tisztikarába a következőképpen történtek a jelölések. **Elöljárók:** *Jakabffy* Imre és báró *Feilitzsch* Artur. **Jegyzők:** *Daróczy* Aladár, *Dedovits* György, gróf *Eszterházy* Kálmán, *Hertelendy* László, *Nyegre* László, *Szóts* Pál. **Háznagy:** *Csávossy* Béla. Azután megejtették a jelöléseket a bizottságokba és a delegációba.

Bánffy Dezső Szegeden.

Szeged, május 8.

Ma délelőtt 11 óra 40 perckor Szegedre érkezett báró *Bánffy* Dezső, több pártvivőnek kíséretében, hogy a szegedi polgárok előtt kifejtse az upárt elveit. *Bánffy* kíséretében voltak *Eötvös* Károly, *Hock* János, *Szemere* Attila és az upárt több fővárosi és vidéki híve. *Bánffy*t a pályaudvaron lelkesen fogadták. Délután négy órakor tartotta meg a szegedi upárt alakuló gyűlését a Tisza-szálló dísztermében. *Wegmann* elnök beszámolt a szervező-bizottság működéséről és kimondta az upárt megalakulását. Ezután megválasztották a pártvezetőséget, mire a gyűlés elhatározta, hogy *Bánffy* Dezsőnek felajánlja a képviselőjelöltséget. Erre három tagu küldöttség a terembe hívta meg *Bánffy*t, aki azután hosszabb beszédben fejtegette az upárt programját.

Annak a megvallásával kezdte, hogy a multban nem volt alkalma Szeged ügyeivel foglalkozni, de már 1898-ban megmondotta egy szegedi küldöttségnek, hogy a harmadik állami egyetem csak Szegeden állítható föl. Az új párt programjában megtalálja a vonatkozást a maga személye és Szeged közt. Mint miniszterelnök megismerhette eddigi politikánk terdeségeit és elévi visszavonulása alatt gondolkozva a kérdésekről és mérlegelve a jelent és a jövőt, arra a meggyőződésre jutott, hogy az 1867-iki törvény alapján, ha annak tartalmát adunk, lehetséges, és kell kiépítenünk, a közjogi viták félretételével az egységes magyar nemzeti államot, a maga politikai és gazdasági önállóságában. Ezt célozza az Upárt, melylyel egy olyan kormánykép pártot akart alakítani, amely nem alkalmazkodik mindig ahhoz, amit ránk diktálnak, hanem elállítja a maga programját és ezt érvényre juttatni igyekszik. Szólt azután arról, hogy a párturalomnak csak váltógazdaság mellett van létjogosultsága.

Egészséges parlamenti váltórendszer pedig ma lehetetlen egyrészt a többség rideg konzervatívizmusa és a függetlenségpárt közjogi negatívja, másrészt a többi pártok kicsinyes részletessége miatt. Ezek a közjogi alapon álló pártok nem tudták tartalmat adni a kiegyezési törvénynek. Ezt a tartalmat kívánja megadni az U párt.

Beismeri, hogy zászlaja alá sorakozni az ország nem minden részében lehetséges. Hazafias magyarnak kell lenni, aki az Ujparthoz csatlakozik, azért keresi is a vidéken a visszahangot. Mindent a magyar nemzeti állam szempontjából kell megítélni, ne csak beieled lássuk, hogy a magyar államnak önálló alkotmánya van de a magyar nemzeti állam kifelé is az 1867: XII. t.c. 8. §-ában megállapított módon önállóan jelentkezik.

Fejetegeti azután, hogy a nemzetnek joga van hozzá hogy a Magyarországon sorozott katonák szogati és vezényleti nyelve a magyar állam n elve legyen. Elismeri, hogy egy szor ön eltrölni nem lehet a mai, szemre nem eltrényes állapotot. Egy pár évre van szükség, amíg a hadsereg a jogtalan német nyelvet né kölözheti. Beszéde további részében az állami közoktatás mellett érvel, majd a gazdasági kiegyezésről szölv, hangsúlyozza, hogy nem újabb vámszüvéséget, hanem önálló vámterületet kell létrehozni. Fejetegetvén ennek előnyeit a magyar közigazgatás reformját is szükségesnek tartja, kapcsolatosan a tisztviselő fizetési kérdésének megoldásával. Majd rámutatva a munkástörvényozás terén kívánatos alkotásokra, még egyszer megokolja, miért lépett ki újra a politikai térre. Az utolsó órában gondoskodni kell arról, hogy az adott alapon kifejesszük az államot. A pragmatika szankciót nem érintjük, de nem is szükséges mert a dinasztia is érdeke egy egyszéges magyar nemzeti állam. Mi ragaszkodunk a dinasztiahoz, óhajtuk, hogy a dinasztia is legyen bizalommal irántuk. Vádolja a multat, beismeri, hogy részben maga is rés ese a hibáknak. A régi politikával szakítanunk kell és ielre-téve közjogi küzdelmeinket, kizárólag a társadalmi és gazdasági kérdések rendezéséről kell gondoskodni. Hiszi, hogy a jövő csak az Ujpart programja alapján állhat. (Éljen-rés. Taps.)

Balassa Ármin hatásos beszédben kijelenti, hogy *Bánffy* minden magyar ember lelkéből beszélt és felajánlja *Bánffy*nak a jelöltséget. (Élénk éljenzés.) *Bánffy* erre kijelentette, hogy a jelöltséget köszönettel elfogadja, abban a reményben, hogy az upárt Szegeden kellő gyökeret vert. Lesz még alkalma, hogy Szegedre visszatérjen és hogy Szegedre vonatkozó programját elmondja. (Élénk éljenzés.)

Eötvös Károly szölt még, kijelentve, hogy *Bánffy* programjával azt a politikát akarja megvalósítani, amely neki gyermekkorától politikai ábrándja.

Este nyolckor kétszázötvenfős lakoma volt.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Tokió, május 8.

A japánok délelőtt elfoglalták *Föngvangsöngöt*. Megtámadták az oroszokat, mielőtt ezek a Jalu mellett szenvedett veresüktől magukhoz tértek. Tekintettel arra a körülményre, hogy *Föngvangsöng* a második orosz védelmi vonal, elkeseredett harcra voltak elkészülve.

Bécs, május 8.

Az itteni japán követség a következő jelentést teszi közzé:

Kuroki tábornok jelenti, hogy miután lovassági szétszórta az ellenséget, gyalogságunk egy osztálya május 6-án megszállta *Föngvangsöngöt*. Mielőtt az ellenség kiürítette a várost, elégette hádkészleteit. Folyton jönnek ellenséges me-

nekülök a szomszédos erdőkből és községekből és megadják magukat. Mint bennszülöttek mondják, az orosz sebesültek száma, akiket május 2-án hordágyon átvittek *Föngvangsöngön*, körülbelül 800 volt. Az oroszok összes vesztesége valószínűleg több mint 3000 ember. A Liaotung félszigeten partraszállott hadseregünknek egy osztálya, miután a kisebb ellenséges csapatokat megfutamította, megszállotta *Pulatient* és szétrombolta a vasuti és táviró-összeköttetést. *Port-Arthur* e szerint el van vágva.

Tokio, május 8.

Togo tengernagynak a port-arthuri kikötő bejáratának elzárásáról szölv jelentése azt mondja:

A kombinált hajóhad május 3-án végrehajotta *Port-Arthur* kikötő bejáratának elzárását. Különösen a *Mikavamaru* és *Totimimaru* hajóknak sikerült áttörni az orosz elzáró készülékeket és továbbhaladni be a kikötő belsejébe. A kikötő bejárata most tényleg elzártnak tekintendő, legalább cirkálókra és sorhajókra néve. A gőzöskök közül három elsüllyesztettek, mielőtt a kikötő bejáratát elérték. Flottilánk reggelig ott maradt és megmentette az elsüllyesztett gőzöskök legénységének felét.

Pétevár, május 8.

Az orosz távirati ügynökség jelenti: Hivatalos részről jelentik *Dacsicsa*óól e hó 5-ikéről, hogy a port-arthuri kikötő bejáratának elzárásáról szölv hír teljesen alaptalan.

HIREK

Budapest, május 8.

— Az udvar Budapesten. A király ma reggel 8 órakor misét hallgatott a *Szent István-kápolna* oratóriumában, azután visszavonulva termeibe, államügyekkel foglalkozott. Kedden este tartják az első udvari bált, melyre már az összes meghívókat szétküldték.

— A *Ludovika Akadémia* ünnepe. A *Ludovika Akadémia* az 1901-ben történt zászlófeliszntelés évfordulója alkalmából tegnap fényesen sikerült ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen megjelentek többek között *Nyíri* Sándor honvédelmi miniszter, *Tallian* Béla földmívelésügyi miniszter, *Gromon* Dezső államtitkár, báró *Fejérváry* tábornagyszernagy, herceg *Lobkovitz* Rudóli hadtestparancsnok, *Lidits* Adólf udvari tanácsos, a tábornoki kar és óriási számú előkelő közönség. Eljött *József* Ágost főherceg is feleségével, *Augusta* főhercegnasszonnyal. Az Akadémia hallgatói dresszben vonultak föl s szabadyakorlatot végeztek, mely után szertornázás következett. A főhercegi pár többször adott tetszésének kifejezést a mutatóványok fölött. Az előkelő társaság ezután a tornaterembe vonult, ahol tör- és kardvívás volt. Utána kezdődött meg a díszteremben a hangverseny, amelyen az Akadémia hallgatói vettek részt. A hangverseny után a főhercegi pár eltávozott s ezután a kertben kilágítás volt. *Bengális* fényben uszott *Ludovika* király-nának és gróf *Buttler*nek, az Akadémia megalapítójának szobra. Pontban 9 órakor megkezdődött a tánc, mely reggelig tartott.

— M. É. Sz. A Magyar Építőművészek Szövetsége tegnap tartotta második évi rendes közgyűlését *Hausmann* Alajos rektor elnöklete alatt. Uj tisztikart választottak. Első mester lett *Quittner* Zsigmond, második mester *Korb* Flóris, tükár *Bobula* János.

— **Ötvenéves jubileum.** Gámán Zsigmond kereskedelmi kamarai titkar ötvenéves szolgálati jubileumát ünnepezték ma Kolozsvárott a város polgársága és a kereskedelmi kamarák küldöttei. A diszgyűlésen Sztérynyi József miniszteri tanácsos tolmácsolta a kormány elismerését és egyuttal tudatta, hogy ő felsége Gámánt királyi tanácsossá nevezte ki. Gámán meghatva mondott köszönetet. Délután banket volt az ünnepelt tiszteletére.

— **Házasság.** Diszes esküvő volt vasárnap dében a dohány-utcai izraelita templomban. Dr. Schreyer Jenő ügyvéd és a Magyar Kereskedelmi Csarnok titkára tartotta esküvőt és Strausz Mici kisasszonnyal, Strausz Antal nagykereskedő leányával. Az esküvőn nagyszámú előkelő közönség jelent meg, melynek sorában ott voltak: *Rozsavölgyi* Gyula királyi tanácsos, alpolgármester, *Katona Béla* koronaügyész, *haraszti Jellinek Henrik*, a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöke, *Heltai Ferenc* országgyűlési képviselő, *Bárczy István*, *Piperkovics Bátor* és *Almády Géza* fővárosi tanácsosok, *Lichtenberg Kornél* egyetemi tanár, a Magyar Kereskedelmi Csarnok választmányja, a fővárosi ügyvédi kar és a kereskedelmi világ számos kitűnősége. Az esketési szertartást dr. *Kohn Samue* főrabbi végezte. Esküvő után az ifjú pár nászutra kelt.

Előkelő közönség jelenlétében tartotta ma esküvőjét a dohány-utcai izraelita templomban dr. *Szűcs Sándor* fővárosi ügyvéd *Bródy Szerén* kisasszonnyal, dr. *Bródy Samu* fővárosi bizottsági tag leányával. A megjelentek között volt báró *Dóczy Lajos*, *Bródy Zsigmond* főrendházi tag, *Bekics Gusztáv Sándor Pál*, *Szatmári Mór* képviselők, *Kohner Zsigmond* és *Falk Zsigmond* udvari tanácsosok stb. Ott volt a *Neues Pester Journal* és a *Politisches Volksblatt* szerkesztősége és kiadóhivatala testileg, stb. stb. Dr. *Weiszbürg Gyula* áldotta meg szép beszédben az ifjú pár irgylét.

— **A Margit-szigeti rablómerénylet.** Annak a vakmerő rablómerénylőnek ügyében, amelyet tegnap délután egy ismeretlen ember a Margit-szigeten gróf *Zichy Nepomuk János* ellen elkövetett, a rendőrség folytatja a nyomozást. Az éjszaka a rendőrök, detektívek átkutatták az egész fővárost, de nem találtak rá a rablóra. *Bónis* fogalmazó ma kihallgatta a sebesült grófit, aki elmondta, hogy egy padon újságot olvasott, amikor előtte termelt egy intelligens külsejű, 23—25 éves fiatal ember s revolvért szegezve meléne, így szólt:

— Ide a pénzt!

A gróf balkezevel megragadta támadója kezét, de ez kiszabadította magát s a revolverral többször fejbévágta. Erre ő elvesztette eszméletét s mikor magához tért, a merénylő nem volt sehol. Ekkor vette észre, hogy pénztárcája eltűnt. A sebesült grófi különben nyugodtan töltötte az éjszakát; ma reggel felkelt s úgy beszélgetett láogatóival. Délelben *Barta* tanár megvizsgálta a beteg s nyugalmat ajánlott neki. A muzeum-utcai palotában ma sokan tudakozódtak a beteg állapota felől.

— **Zavargó sztrajkolók.** Ma délelőtt 9 órakor a Szvetenay-utca 8. szám alatt levő *Union* keményítőgyár sztrajkban álló munkásai összegyűltek a gyár előtt s azokat a társaikat, akik dolgozni akartak, megfenyegették. Különösen egy *Babász József* nevű munkás izgatta a tömeget, ami sikerült is neki, úgy hogy a helyzet már veszedelmessé kezdet válni. *Botos István*, *Ferenczy Mihály* és *Marton Vince* rendőrök *Babászt* be akarják vinni a kapitányságra, de a felzúgott munkás csoport, amelyet *Winter Ernő* faszobrász vezetett, a *Ranolder*-u. cában megtámadta a rendőröket s *Babászt* kiszabadította. Ekkor a rendőröket alaposan elverték, sőt *Mádosy János* napszámos *Marton Vince* rendőrnek késsel megszurta a kezét. A segítségül siető rendőrök a zavargók közül tizenegyet előlítottak akik közt hatot az ügyeletes rendőrtisztviselő hatóság elleni erőszak miatt letartóztatták.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A *Kel. Ért.*-nek jelentik *Szolnokról*: A szolnok—szentesi vicinális vasuton esütőrtökön este egy személynvonat *Szajol* és *Pusztá-Fenyő* között kicsiklott. A baleret következtében egy utas életét vesztette, többen pedig súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenség helyszínére dr. *Halász* szolnoki orvos vezetése alatt azonnal segélyvonat indult. A meghalt utasban *Kormos Árpád* jászkunszolnokmegyei tisztviselőre, a kunszentmártoni főjegyző fiára ismertek. A súlyosan sebesültek között vannak *Tóth Árpádné*, szentesi malomtulajdonosnő, akinek mindkét lába eltört, továbbá *Kövér János* földművelő két fia, akiknek sebeit a helyszínen varrták be. Ezenkívül több utas könnyebb sérülést szenvedett. A szerencsétlenséget hűb váltóállítás okozta.

Nyilttér.

Étvágytalanság és székrekedés

Leggyakrabban gyógyítható a „rohósi” „Tempoquello” vizének periodikus használata által. Régebbi vagy chronicus ilyenem állapotoknál előnyesebb a „Styriaquello” (erősebb) használata.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem akajáért nem felelős a szerkesztőség.)

SZÍNHÁZ, ZENE

— **La Tosca.** *Vitaliani* asszony föllépése iránt növekszik az érdeklődés. Vasárnap este sokkal több közönség gyűlt a városiigeti színházba, mint mult szombaton. Igaz, hogy *Sardou* drámája is sokkal érdekesebb, igaztöbb a *Giacometti* hosszú lére eresztett történeti tablójánál. Maga a szerep — *Tosca* szerepe — még mindig nem az igazi nagy szerep, ahol a lélek test és ma az művészetben gyönyörködhetünk. *Sarah Bernhard* sovány testére van szabva és tele van alsóbbrendű virtuóz-jogásokkal. De *Vitaliani* asszony legalább megmutathatja benne, hogy különb azoknál a színésznőknél, akik ebben a szerepben csak a bravuros hatások kiemelését tartják szem előtt. *Vitaliani* nem olyan szenzációs *Tosca*, mint *Sarah Bernhard*, de egyszerűségében több a mélység és az igazság; több a szenvedő és érző asszony, mint az idegek fölkorbácsolására dolgozó virtuóz. Alakításának ez a vonása jóval értékesebb a meglepő, megrázó technikai fogásoknál, noha *Vitaliani* asszony sem marad alatta annak a bravurnak, amit ez a fényes mesterséggel összerótt alak bizonyos helyzetekben feltétlenül megkíván a színésznőtől.

SPORT

Budapesti versenyek.

— **A Király-díj.** —

Budapest, május 8.

Sokezerényi közönség jelenlétében folyt le a monarchia legjobban dotált versenye, a százezerkoronás Király-díj. A nagy összegű díjon kívül egy pompás ezüst-kehely is jutott a győztes ló gazdájának, mely az ötvösművészet valóságos remeke.

A harmadik utam előtt megérkezett *József Agost* főherceg nevével és helyet foglalta az udvari páholyban. Az első két utam minden érdeklődés nélkül folyt le, de amidőn a harmadik utam mázálásához cseppetek, százával sietett a közönség a nyergelőtérre, hogy közelről szemléljék a crackokat. Tizenegy teivér jelent meg a gyeppen, melyek közül *Con amore*, *Bon Marché*, *Blocksberg* tetszetek legobban. A ringben *Blocksberg* volt az első favorit utána

Con amore és *Macdonaldot* fogadták. Kissé késedelmes start után *Bizi-Buzi* és *Jenkins* kaptak leghamarabb lábra, míg *Keringő* két hosszal vesztett. A forduló előtt *Jenkins* visszahanyatlak, ugyszintén a *Blaskovich-ló* és egyszerre csak mintha puskából lötétek volna ki, kiszökken a csomóból *Blocksberg* és több hossz elölnnyel elsőnek fordul be az egyenesbe. *Con amore*, *Bon ma ché* és *Keringő* igyekszének nyomába, de *Jovasaik* minden kísérlete meddő volt, mert *Blocksberg* még csak meg sem közelítették. *Blocksberg* három hosszal könnyen győzött a teljesen kilavagott *Con amore* ellen, melyet *Lon marché* követett *Keringő* előtt. A favoritok és outsiderek ma felváltva győztek és így a közönségnek is meglehetősen jó napja volt. A részletes eredmény a következő:

I. **Szechenyi-díj.** Díj 200 darab arany. Távozság 400 méter. Első négy hosszal könnyen *Scoussberger L. Kikelet* (Ayn), második *Tyrann*, harmadik *Pumassier*. Futottak még: *Super or*, *Sommerische*. Totalizátor: 10: 16. Helyreogadások: I. 25: 33. II. 25: 39.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távozság 1600 méter. Első két hosszal könnyen gróf *Degenfeld Skoroncologia* (Janek), második *Kezenc*, harmadik *Nanka*. Futottak még: *France*, *Pugris*, *Matchboy*, *Servus*, *Saras*, *Sardou*. Totalizátor: 10: 19. Helyreogadások: I. 25: 42. II. 25: 42. III. 25: 42.

III. **Királydíj.** Díj 100.000 korona. Távozság 1400 méter. Első három hosszal könnyen *Capt George Bloksberg* (Jov. Souhnev), második *Con-Amore*, harmadik *Bon marche*. Futottak még: *Bizi-Buzi*, *Keringő*, *Jenkins*, *Uncas*, *Macdonald*, *Ezerkilencszázegy*, *Cipész* és *Prior*. Totalizátor: 10: 39. Helyreogadások: I. 25: 42. II. 25: 55 és III. 25: 67.

IV. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Távozság 900 méter. Első másfél hosszal biztosan *Dreher A. Agnes forrás* (Jov. Adams), második *Rouse*, harmadik *Guliver*. Futottak még: *Rumpeistühlohen*, *Arcone*, *Tárogató*, *Phono*, *Visszhang*, *Tres com ques*, *Makvirág*, *Tisza* vész. Totalizátor: 10: 121. Helyreogadások: I. 25: 70. II. 25: 64. III. 25: 138.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távozság 1100 méter. Első négy hosszal biztosan gróf *Peasevich sáfr-já* (Jov. Pretzner), második *Pergola*, harmadik *Bankó*. Futottak még: *Jaj*, *de Jáj*, *Pirok*, *Mejyer*, *Repül*, *Penseé*, *Orfine*, *Tanyéryaló*, *Henri Superieur*, *Alarich*. Totalizátor: 10: 373. Helyreogadások: I. 25: 204. II. 25: 65. III. 25: 428.

VI. **Eladók handicapje.** Díj 2000 korona, távozság 1000 méter. Első másfél hosszal biztosan *Dreher A. Techt-Meichte* (Adams), második *Mimlu*, harmadik *Érar*. Futottak még: *Rigó Corfu*, *Hipparion*, *Meinit*, *Du cinea*, *Akarat Standard*, *Thibet*, *Szemes*, *Afrkanus*, *Eventuell*, *Derü*, *Paros*. Totalizátor: 10: 320. Helyreogadások: I. 25: 153. II. 25: 56. III. 25: 58.

VII. **Handicap.** Díj 3000 korona. Távozság 1400 méter. Első erős küzdelem után nyakos *Dreher A. Butorja* (Jov. Cemison) második *Lagosta*, harmadik *Pisants*. Futottak még: *Persuaise*, *Futótüz*, *Win*, *Roman*, *Elegendő*, *Fameant*, *Santoy* és *Servus*. Totalizátor: 10: 45. Helyreogadások: I. 25: 53. II. 25: 88. III. 25: 73.

TÁVIRATOK

Péter király a temetőben.

Belgrád, május 8. *Márk* védszent ünnepe alkalmából ma délelőtt a régi temetőben, ahol *Sándor király* és *Draga királyné* vannak eltemetve az ottani *Mark-templomban* a metropólia ünnepies istentiszteletet tartott, amelyen *Péter király* és nagyszámú legnagyobb-részt parasztközönség vett részt.

Nasi exminiszter üldözése.

Roma május 8. (Stefani.) Tegnap este és ma reggel a rendőrség *Nasi* volt közoktatásügyi miniszter háiban *Rómában* és *Trepánban* bázukutatást tartott, mely alkalommal számos levelet és táviratot foglaltak le. A rendőrség egész *Olaszországban* kutatja *Nasi* és volt titkára *Lombard* tartózkodási helyét.

Figyelemre méltó!

Több ezer gyapjuszövet-maradék **férőtöltönyökre**, 1—1 öltönyre (3 méter) 4 frt, 6 frt, 7 frt 50, 9 frt, 11 frt. Győződjék meg áruim jóságáról és olcsóságáról, míg a készlet tart.

Sterk Ferenc Budapest, Király-utca 10. posztóáruhaza
Cimre ügyeljünk!!

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Irtta: LAGERLÖF ZELMA

(55)

Ha valaki meg akar halni, akkor mindig sok mondanivaló akad a számára. Az ajakra tóul, ha tudják, hogy a szomszéd-szótában olyasvalaki fekszik, akinek a szeme nemsokára örökre elzárul.

— Ah, barátom, barátom — mondanak szívesen — meg tudsz bocsátani? El tudod-e hinni mindennek ellenére, hogy szerettelek? Hogyan is okozhattam neked annyi bánatot, mialatt együtt éltünk? Ah, barátom, köszönet neked mindazokért az örömkért, amelyeket nekem okoztál!

Ilyesfélét szeretne mondani az ember és még sokkal különbeket.

Az őrnagné azonban perzselő lázban feküdt, s a lovagok hangja nem juthatott el hozzá. Hát sohasem tudja meg, hogyan dolgoztak ők, hogyan folytatták megint az ő művét és mentették meg Ekeby becsületét? Sohasé értesüljön erről?

Rögtön aztán a kovácsműhelybe mentek le a lovagok. Ott nem dolgoztak. Ők azonban friss szemet és új nyersvasat dobta a kohóba és mindent előkészítettek az olvasztásra. Nem hívták a kovácsokat, akik hazamentek, hogy karácsonyt ünnepeljenek, hanem maguk dolgoztak. Ha csak addig él még az őrnagné, amíg a kalapács munkálkodni kezd, az majd elmondja neki a dolgukat.

Este volt és az éjszaka ráborult a munkájukra. Többen közülük arra gondoltak, milyen különös is, hogy megint a kovácsműhelyben ülnek meg karácsony ünnepét. A nagy tudós Kevenhüller, aki a malom és a kovácsműhely újraépítését vezette és Bergh Keresztély, az erős kapitány ott állottak a kohónál és vigyáztak az olvasztásra. Gösta és Gyula szemet hordtak. Néhányan a többiek közül az üllön ültek a magasba felvont kalapács alatt, mások széntalieskákra és rudvasomókra telepedtek le. Löwenberg, a vén misztikus Eberhard bátyával beszélgetett, a filozófussal, aki ott ült mellette az üllön.

— Az éjjel meghal Sintram — mondotta.

— Miért éppen az éjjel? — kérdezte Eberhard

— Megfelekedezel arról a szerződésről, amelyet egy évvel ezelőtt veled kötöttünk? Most nem követünk el olyat, ami nem lovaghoz méltó, tehát ő vesztett.

— Ha hiszel ilyesmben, akkor bizonyára azt is tudod, hogy sok mindenfélet elkövettünk, ami nem volt lovaghoz illő. Először is nem segítettük az őrnagnét, másodsor dolgozni kezdtünk, harmadszor nem volt egészen lovaghoz méltó, hogy Gösta nem ölte meg magát, mint ahogy megfogadta.

— Gondolkoztam ezen, — felelte Löwenberg — de azt hiszem, hogy tévedsz. Tilos volt, hogy kicsinyes szándékkal a magunk hasznára cselekedjünk, de szabad volt úgy cselekednünk, ahogy azt a szeretet, vagy a becsület, vagy a magunk üdvössége kívánta. Azt hiszem, Sintram vesztett. Igen, tudom. Egész este hallottam szájának a csöngését, de az nem volt igazi szánscengés, majd itt lesz hamarosan.

— És a kis öreg ember ott ült és rámeredt a kovácsműhely nyitott ajtajára és a kis darab kék égő a szórványos csillagokkal, amely szintén látható volt onnan. Hirtelen felpattant.

— Látod őt? — sugta neki. — Itt surran be! Nem látod az ajtóban?

— Semmit nem látok, — fáradt vagy, ez az egész.

— Egészen világosan láttam. A hosszú

farkasbunda volt rajta és a prémes sapka. Most ott van a sötétben és nem láthatom már. Nézd, most ott van a kályha mellett. Egészen közel Bergh Keresztélyhez, de Keresztély, úgy látszik, nem látja. Most meghajlik és a tűzbe dob valamit. Hul milyen utálatos. Vigyázatok ott mögöttem!

Ebben a pillanatban durranás hallatszott, s szikrák pattantak ki a kohóból és szórták be a kovácsműhelyt és a lovagokat. De baj nem történt.

— Meg akarja boszulni magát! — sugta Löwenberg.

— Nem, te nagyon ostoba vagy — mondta Eberhard — az efféléket igazán abba hagyhatnád már!

— Ezt gondolhatja és kívánhatja az ember, de mit használ az! Nem látod, ott áll a gerendánál és ránk vigyorog. De isten engem, leoldja a kalapácsot!

Felpattant és magával rántotta Eberhardot. És a következő pillanatban a kalapács nagyot csattanva, esett le az üllőre. Csak egy kampó lazult meg, de Eberhard és Löwenberg éppen csak hogy megmenekültek a haláltól.

— Hát látod, nincs hatalma fölöttünk — diadalmaskodott Löwenberg. — De hogy meg akarja magát boszulni, annyi bizonyos.

— És így szólt Gösta Berlinghez:

— Menj föl az asszonyokhoz, Gösta. Talán előtűk is mutatkozik és ők nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy efféle lánának, könnyen megijedhetnek. És vigyázz Gösta; mert nincs valami jó szándékkal irányodban, s a fogadalom miatt talán hatalma is van fölötted. Ki tunhatja?

Később megtudták, hogy Löwenbergnek igazra volt és hogy Sintram karácsony éjszakáján meghalt. Némelyek azt is tudták, hogy a fegyházban felakasztotta magát. Mások úgy hitték, hogy az igazságszolgáltatás őrei küldték egészen esőndben a másvilágra; mert a vizsgálat ugylátszik az előnyére ütött ki és nem lett volna jó az ürület megint átengedni neki. Mások megint azt mondták, hogy valami sötét ur jelent meg egy fekete kocsiiban, fekete lovakkal, hogy a fegyházból elvigye és nem Löwenberg volt az egyetlen, aki őt karácsony éjszaka látta. Forsban is látták és Dillner Ulrika álmaiban is. Jó néhányan beszélték, hogy megjelent nekik, amíg Dillner Ulrika a holttestét a brobyi temetőbe el nem vitte. Azóta nem kísért már.

* * *

Beszélik, hogy mielőtt Gösta az udvarra ért volna, egy idegen jött meg és levelet adott át az őrnagnénak. Senki sem ismerte, de a levelet bevitték és a beteg mellé az asztalra tették. Rögtön aztán váratlan javulás állott be, a láz elmaradt és a fájdalom is megszűnt s az őrnagné elég jól érezte magát arra, hogy a levelet elolvassa.

Az öregek mindenáron azt akarták elhíttetni, hogy ezt a javaslatot a sötét hatalmak befolyásának kell tulajdonítani. Sintramnak és barátainak hasznuk lehetett abból, hogy az őrnagné ezt a levelet elolvassa.

Vérrel festett papírra irt okmány volt. A lovagok ráismertek; tavaly karácsony éjszakáján íródott Ekebyben a kovácsműhelyben.

— És az őrnagné ott feküdt és olvasta, hogy, bár boszorkány volt és lovaglelkét küldött a pokolba, arra ítéltetik, hogy Ekebyt elveszítse. Ezt és hasonló ostobaságokat olvasott. Megnézte a dátumot és az aláírásokat és Gösta neve mellett a következő megjegyzést találta: „Ambár az őrnagné a gyöngeséget felhasználta, hogy a becsületes munkától visszartartson és mint lovagot Ekebyhez láncoljon; ambár Dohna Ebba gyilkosává tett, amennyiben elárulta neki, hogy elcsapott pap vagyok, mégis aláírom.”

Az őrnagné lassan összehajtogatta a papírost és beletette a borítékába; azután

mozdultlanul feküdt az ágyában és elgondolkozott azon, amit az imént megtudott. Keserves fájdalmak közt tudta meg, hogy ez volt róla az emberek véleménye. Boszorkány és varázsló volt mind azok számára, akiknek jót tett, akiknek munkát és kenyeret adott. Ez volt az ő jutalma. Egy házasságtörő asszonyról egyebet nem tehettek fel.

De hát mit törődött ő azokkal a tájékozatlanokkal? Hiszen azok távol álltak tőle. De ezek a szegény lovagok, akik az ő kegyelméből éltek és őt jól ismerték, még ők is azt hitték, vagy legalább úgy tettek, mintha hinnék, hogy okuk volt arra, amelyről fogva Ekebyt magukhoz ragadhatták. Gondolatai rohamosan kergetődztek világos agyán, vad harag, izzó bosszúvágy villogott a szeméből. A brobyi papleányával, aki Erzsébet grófnéval mellette virrasztott, egy embert küldött Högforsba a jószágigazgatóhoz és a felügyelőhöz. A végrendeletet akarta elkészíteni.

— És tovább feküdt ott és gondolkodott. Szemöldöke összehúzódott, arca eltorzult a fájdalomtól.

— Az őrnagné nagyon beteg — mondotta a grófné halkán.

— Igen, beteg vagyok, betegebb, mint valaha.

Ujra szünet állott be, de aztán az őrnagné kemény, éles hangon így szólt:

— Csodálatos elgondolni, hogy Erzsébet grófné, akit mindenki szeret, szintén házasságtörő.

A fiatal grófné összeresztent.

— Igen, ha tényleg nem is, hát gondolatban és vágyban, és ez éppen annyi.

— Tudom, őrnagné.

— És mégis boldog lettél. Az, akit szeretsz, bűn nélkül lehet a tied; a fekete kísértet nem áll majd köztetek, ha most találkoztok. A világ előtt is egymásé lehetek. Egymás oldalán élhetitek végig az életeketek.

— Ah, kedves őrnagné!

— Hogy mersz nála maradni? — kiáltott fel az öreg asszony növekedő heveséssel. — Vezekelj! Vezekelj idején! Utazzál haza az apához és az anyához, mielőtt eljönnek és megátkoznak. Férjednek mered nevezni Gösta Berlinget? Menj el tőle! Neki adom Ekebyt, hatalmat és becsületet adok neki — meg mered-e osztani ezt vele? Mersz-e boldogságot és becsületet elfogadni? En merem. Emlékszel-e, hogyan jártam? Emlékszel-e az ekebyi karácsonyi lakomára? Emlékszel-e a munkaerői fogságra?

— Ah, őrnagné, mi bűnösök itt egymás mellett bolyongunk boldogság nélkül. Hát azt hiszi, nem sovárgók-e én haza? Ah, keservesen sovárgok én a szülői ház oltalma és védelme után, de ez a vágyam sohasem fog teljesülni. Itt kell maradnom aggódva, remegve és azzal a tudattal, hogy mindaz, amit teszek, bűnre és bánatra vezet, hogy mikor valakin segítök, akkor más valakinek ártok. Bár gyöngő és jelentéktelen vagyok az életre, mégis kénytelen vagyok végig élni, mert örök vezekelésre vagyok kárthatva.

— Ilyen gondolatokkal gyötörjük a szívünket — mondta az őrnagné — de hát ez gyöngeség. Nem akarsz elválni tőle, ez az egész.

Még mielőtt a grófné válaszolhatott volna, Gösta Berling lépett be.

— Jőjj ide Gösta — szólt hozzá rögtön az őrnagné és a hangja még élesebb és keményebb lett. — Jőjj ide te, akit az egész környék magasztal! Jőjj ide, te, aki azt akarod, hogy halálad után a nép megmentőjének nevezzenek. És hallgasd meg, hogy s mint ment dolga a te öreg őrnagnénak, akit elhagyál s akit megvetetten engedtel az országban bolyongani.

— Először is azt akarom elmondani, mi történt velem, amikor tavasszal az anyához mentem, mert meg kell tudnod a történet végét.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Nyári divat.

Mint minden esztendőben, most is — csak még fokozottabb mértékben — egyesíti magában a lenge báj és üdőség fogalmát a nyári divat. Most, amikor már idejét mutat a tavaszi ruhák kérdése, egész szépségében bontakozik ki a műértők szeme előtt. Bemutató a most van a tavasziasan meg napok verőénében a versenytérek alkalmas levegőjében. Bár a szép asszonyok és leányok hazamenet még borzongva burkolóznak köpenyekbe, künn a tribünök szelelő keretében már csupa lenge, nyári öltöny a viseletük.

Az idei nyári ruhák főleg voileból, Crêpe de Chineből, selyemmuszlinból, organdiból, batistsból és linonból készülnek, va amennyi habkőnyű és áttört szövet, amelyet még lengebbé varázsol a beleje öltött csipkék tömege. A nők valósággal felhőkbe takarják alakjukat, amelyek poéitkus bajjal ruhazzák fel őket. Tekintve a most nélkülözhetetlen szövetoőséget a könnyű dudorok és idorok valósággal felhők a akjában hibernnek meg. Mert ezekből a szövetekből gyönyörű redőzetet lehet készíteni, a csipkék is lehetnek könnyűen simulnak a finom alapra.

A színek közül főleg a *champagne*, *crème*, *drop* kék, *halványlila*, *rózsaszínű világoszöld* és *citromsárga* arnyalatokat jelöljük. Erre nézve határozott törvényt hozni természetesen nem lehet. Minden nő tudja, mily végiesen fontos a külső nézve a ruha színe és ebben legkevésbé sem a divat hanem elsősorban egyéni ízlése fogja választását betolyásolni.

Különösen a crème-színnek jósnak óriás sikereket. Ez annyiból látszik valcsinűnek, mert ez a diskkrét és elegáns szín a legtöbb archoz illik és minden aka omnak megfelel. Derűs és bájos a nélkül, hogy feltűnővé válnék. A mellett az esorolt, lenge szövetek csaknem kivétel nélkül megkövetelik a selyemlést; ezt aztán ellőt szíben készítik, így adva meg a ruhának azt a mondatalan, diskkrét színárnyalatot, amelyben a irancák oly nagyok. A selyembőlést azért követelik meg e könnyű ruhák, mert kü önben már a legelső aka ommal összeesnek és valósággal száználmas látványt nyújtanak.

A Clung-csipke csaknem nélkülözhetetlen kísérőjük. Kocaába, karék iverke és egyes mintákba szöve egyaránt alkalmazzák őket. Épp oly nagy szerep jut a valenciennes csipkének is.

Ezeket még több, szinte művészi gondal kell a szövetbe öitni és hatásuk főleg a sima, vékony linalalapon meglepő. A batiszt és linon-ruhákat már több esztendőn át viseljük és kedveltségük — a helyett hogy csökkenne — mindinkább növekedik.

A ruhaalak — kivéve az ugynevezett angol genret — csaknem kivétel nélkül idorok. Három, sőt öt sorban látjuk rajtuk a nuzásokat, pici bodrokat és különböző szélességű és formájú fodrokat. A tüések és szegélyek mintha lassan, de állhatatosan letűnőnének a divat színteréről; tul ehezek a most viselt lenge ruhák deszúil. Legfeljebb a komolyabb vászonruhák tartják még meg őket.

A festett muszlinoknak is nagy lesz a becsük. A fűrdődény folyamán ugyanazt a szerepet viszik majd, mint télen a festett selyemmuszlinok. Esti és versenyruháknak máris készítik őket, nevezetesen *Monaszierty* és *Kuzmik utóda* állítottak ki néhány remek toilettet, amelyek a szövetből készültek. Csupa izlés és bá minden redőjük maga a nyarias lengesség egész kiviteül. Természetesen legfőbb diszük szintén a csipke, himzés vagy guipüre. A muszlinokat is selyemalapra dolgozzák, taffetasra vagy puha szövésű selyemfajokra.

A fűhüket sűrűn alkalmazzák derékdisznek. Selyemrojt vagy csipke adja szegélyü-

ket a szövet színeben tartva. Karsu és magas a akoknak rendkívül előnyös viselet ez, amely — különböző időközökben — mindig tel szokott támadni ismét. A derekak készítmódját illetőleg általában azt mondhatjuk, hogy mindig a lengesség áll első helyen.

Cipő dolgában nagy a változatosság. Mig az elegáns nő eddig minden körülmények között első sorban a fekete és legfeljebb fehér-cipőt vette tekintetbe, a divat most ezt a szabályt is megdönteni igyekszik. A divatos cipők ma színesek, még pedig rendkívül diskkrét színekben készülnek. Sárgás, zöldes, vörös, szürke és viola a színük, de mind-egyik rendkívül elegáns arnyalatot; minden feltűnő ríktó szín mellőzve van. Ezáltal a nők minden ruhához megfelelő színű cipőt is választhatnak a nélkül, hogy jóízűsükön csorba esnek. Természetesen a harisnyának is megfelelőnek kell lennie; a legtöbb esetben a keztyű is a cipő színének felel meg.

Az angol cipőkkel szemben most nagy előszeretettel viselik a hegyes orru, XV. Lajos korabeli sarokkal ellátott lábbeliket. Ezzel ki van mondva a széles orru és lapos sarku cipő száműzetése. A talpat erősebbre, a leős bőrt ellenben rendkívül finom készítik, úgy, hogy az apró, kecses redőkben simul a lábhoz. Rendkívül kedves, de kevésbé célszerű viselet ez, amelyet főleg a kényelmes életet élő hö gyek követnek ma d.

A harisnák átöröttek és himzésektől díszesek. Ezek a himzések bizonyos kacér-sággal vannak oly módon alkalmazva, hogy a mélyen kivágott cipőből éppen kiátszanak.

A tavay nagy lelkességgel felelevenített félkegyelmű tejesen letűntek ismét; bármily díszesen készülnek, a nők beláták, hogy kezük szépségére károsak. A nap befolyása megbarntja a bőrt, ezt pedig melyik a keze fehérségére hiru nő viseli el szívesen? Jeleneg a svéd keztyűt jelölik a nyár divatának. Bőre lágú és — a nélkül, hogy észlelyezné — rendkívül megvédi a kezét.

A látýolok ma szintén egy külön fejezetét adják a divat törvénykönyvének. Igen nagyok, többnyire mintával, vagy legalább is mintas szegélyel. Halvány színekben készülnek és pedig leginkább zóid arnyalatokban. Általában nagy kedveltségét látjuk minden zóid dísznek. Ruha, kalap ettől ékes és a legtöbb esetben sikeresen tölti be a hivatását. Első sorban az üdearcu, fehérbőrű szókék viselik nagy előszeretettel.

s. b.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

I.

Ólmos lethargia fekdűt e héten az érték-tözdén. A tavaszkor rendszeren megélelénkűlő üzlet most a legszűkebb keretek közt mozog s a spekuláció a legnagyobb tartózkodást tanúsítja. Vételkedv ni csen s ha mindamel-az ár.olyamok alig vesztettek valamit színvonalukból, annak oka a jövő iránti bizalom-ban keresendő. A japánok szárazföldi győzelmé eleinte ugyan baissere hangolt, de később leülkerkedett annak a józan megfontolása hogy Oroszország közgazdasága képes lesz kihaverni még a tejes vereséget is és állambiztartása nem fog ez esetben sem megrendűlni. Innen van az, hogy az orosz hadi kölcson Franciaországban sima felvétre talál, azok a piacok pedig amelyek orosz értékekben ninosenek angazsálva, nem érzik magukat indítva nyugtalanságra.

Tözsdei körökben élénk érdeklődéssel tekintenek a pénzügyminiszternek jövő hetu budget-expozéjára elé, amelytől némi östönzést s lóképp bepillantást remélnék az államháztartás viszonyaiba. A parlament összeülésekor megállapítandó hangulat is mérvadó tényező lesz az üzlet alakulására nézve.

Ha meglez a kellő munkakedv és az ellenzék mértéket fog tartani beszélőked-veben, akkor a költésgevetési vitán hamar tulleszünk és rákerül a sor a beruházási és kereskedelmi szerződésükötésre felhatalmazó törvényavaslatokra, amelyeknek a gazdasági életre való gyümölcsöző befolyása nem fog elmaradhatni.

A hét folyamán a vezetőpapírok árfolyam-változtatása a következő képet mutatja:

	Április 29-ikén	Május 6-án	Külön- bőzet
Magyar hitelbank	757'25	756—	— 1'25
Osztirák hitelbank	642—	641'50	— 0'50
Első magy. á.t. bizt.	7975—	8300—	+325—
Egyesült téglagyár	61—	63—	+ 2—
Ujlaki téglagyár	320—	321—	+ 1—
Ganz és társa	3060—	2970—	— 90—
Rimamurányi vasmű	492—	491—	— 1—
Adria	505'50	492'50	— 13—
Közúti	575—	578—	+ 3—
Városi	329—	331—	+ 2—

II.

A gabonaüzlet most az időjárás szerint alakul. Mig külföldről érkező hírek szerint az időjárás kedvező betolyással van a vegetációra, addig náunk panaszok vannak napi-renden. E öször a hosszú szárazság miatt, aztán a bekövetkezett eső elégtelensége és amiatt, hogy a kísérletekben járt vinar a csapadék hatását tulcsamar ellensúlyozta.

Az üzlet a lefolyt héten kedvezőbb jelem-segeket vetett felszínre, mint az előbbi héten. A nálunk magasabb árakat engedélyezve elég je entékeny mérvekben loptak hozzá a vásárláshoz. Az időjárás kedvezőtlen volta más vevőket is hozott a piacra, ami a buza-árag szűkülését majd emelkedését vonta maga után. Rozsban is elég jó a forgalom, amely tartott árakon bonyolították le. A zab ára alig változott; forga ma is mérsékelt. Tengeriben megélelénkűt az üzletmenet. — A határidőüzlet irányzata a spekuláció-nális kedv fokozódása következtében is szűlárd. Az érdeklődés homlokterében az aratás utánra szóó terminus jegyzése áll, amely alkalmaz-sint továbbm-nő áremelkedésnek tekintetűbe.

Április utója óta a gabonaneműek árfolyama a következő változáson ment át:

Zárlati jegyzések	április 30.	május 7.	Külön- bőzet fillér
Buza májusra	7.78	7.95	+ 07
Buza októberre	7.86	8.06	+ 20
Rozs októberre	6.48	6.67	+ 19
Zab októberre	5.48	5.59	+ 11
Tengeri májusra	4.98	5.01	+ 03
Tengeri júliusra	5.14	5.17	+ 03

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy Budapest (tőüg-nökségi) áloamasán huzamosabb idő óta tartó aratoriódás miatt a társaság forgalmi igazgatósága a gyors- és teher-áruforgalom számára az 1903. évi hajózási kezdetű érvényes általános határozománvok és díjszabások értelmében a megerkezett árak átvétele céljából megengedett 5 nap fekbérmertenséget kizárólag csakis a leutemlitet áloamason megérkezett árakra nézve május 9 kétfől kezdve visszavonásig 3 napra leszállítja egyuttal pedig a leszállított fekbérmertensé határidő leteltével fizetendő — az emiellit di szabásokon megállapított — fekbérléteket azok kétszeresére felelmette.

Vásárosznak. (Vamos és Bruszt ható-sági közvetítő üzleti jelentése.) A mai élelmi-szerpiac forgalma a mai napon sem mondható kielégítő eredményűnek, minek oka ma is a kis hozatalokban leli magyarázatát. Részeiteiben a következőleg alakult az üzlet: *Husfélék:* Vidéki marhahus eleje 80—90 fillér, hatuja 90—110 fillér kilónként minőség szerint. Öltött borjúk bőrbén hosszan mérve sullevonás nélkül 96—110 fillérral voltak a forgalomban kilónként minőség szerinti. Lehuzott sertésbús 120—128 fillér, sertések száloanna 10—116 fillér kilónként. Bárányok parja minőség szerint 8—20 korona. *Tojásban* élénk az üzlet a vételkedv jó és így ajánlhatuk rendszeres nagy tételek felkűldését. Ma I rendű iriss telt tojás 60—61 koronát jegyzett eredeti ládánkent. *Tej-termekek:* I. r. szőv. teava 2—220, jó iriss lőzöva 186—150 iriss tehénturó 20—24 fillér kilónként. *Vágott baromfi:* I. rendű szépen,

tisztán kezelt hizott ludak kilója 126—132 hi-
zoit pulykák kilója 130—140 fillér. Fiatol
csirke 1.80—2.40, teljes poulard 2.80—4.—
korona páronként. **Élőbaromfi:** rántani való
csirke 1.80—2.20, sütni való 2.——2.40, tyúk
2.40—3.40, liba fiatal 8—12 koronát jegyzett
páronként. **Szárga:** vastagszáru 50—80, kö-
zépesszerű 40—50, vékony 20—30 fillér kilón-
ként. Oltás zöldborsó 27—29 korona 100
kilónként. **Őz** 1.50—1.60. vaddisznó 80—110
fillér kionként. **Délgymölcsöt** vidékre a kő-
vetkező árakon szállíthatunk: I. rendű narancs
180-as 8.50. 200-as 8.—, 300-as 10.50. 360-as
9.50 korona lánánkint. L. rendű citrom 300-as
6.50, 360-as 7.— korona lánánkint.

Napirend.

Naptár: Hétfő, május 9. — Római kath.: Ger-
gely. — Protestáns: Gergely. — Görög-orosz:
(április 28.) Vazul. — Zsidó: Ijár 24. — Nap kel:
4 óra 17 percek. — Nyugszik: 7 óra 5 percek. —
Hold kel: 1 óra 38 percek éjjel. — Nyugszik:
12 órakor délben.

A múzeumok nem fogadnak.
A Múcsarnok tavaszi tárlata nyitva 9 órá-
tól 6-ig. Belépő-díj 1 korona.

Virágkiállítás a Múcsarnokban, nyitva egész nap.
Belépődíj 1 korona.

Nemzeti Szalon tárlata nyitva d. e. 8 órától
este 8-ig Belépődíj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon (Nagy-
mező-utca 37.) szám. Megtekinthető egész nap díj-
talanul.

Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár. Nyitva 9
órától délután 1 óráig. A többi tárai megtekinthetők
1 korona díj mellett. — A könyvtár történelmi és
irodalomtörténeti kiállítás nyitva délelőtt 9—1 óráig.
Belépődíj 1 korona. — A néprajzról (Csillag-utca 3.)
nyitva 9—1 óráig. Megtekinthető díjtalanul. Növény-
tár (Széchenyi-utca 1.) nyitva kútatónak 9—1 óráig.

Közléki Múzeum a Városligetben nyitva
d. e. 8 órától 12 óráig.

Technológiai sparmúzeum nyitva délelőtt 9
órától 1 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Akadémiái könyvtár nyitva 3—7-ig.

Múcsarnok könyvtár nyitva délelőtt 9 órától
délután 1-ig.

Országos levéltár kiállítása régi oklevelekből,
látható minden csütörtökön délelőtt 11—1 óra kö-
zött, Vár, Országház-utca, belügyminisztérium.

Asquinesiumi ásatások és múzeum. Megtekin-
thetők egész nap III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endrei
ut. Helyierdekű vasut a Pálffy-térről.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Solyom-
utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Allatkert a Városligetben nyitva egész nap.
Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, ke-
reskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti
mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt.

Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután
3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása
és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a
házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség áru-
tisákokat is eszközöl) a városigeti iparsarnokban
(vasár és ünneppokon is) nyitva délelőtt 9 órától
12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi
kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar ke-
reskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. sz.

FÉRFIÉS NŐI
nemi betegségek,
lényegesség (impotencia) alapos gyógykezelésére
legjobb ajánljuk
Dr. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
RENDEL: 9—4-ig, este 7—8-ig.
Budapest, IV., Kigyó-utca 5. (Klotild-palota I. em.)
Levél útján is biztos gyógyseiker.

Déli vasut.

F. évi május hó 1-én a déli vasut magyar vona-
lain a nyári menetrend lép életbe, mely a következő
lényegesebb változásokat tartalmazza:

Budapest—pragerhófi vonal. A nyári évadban az ösz-
szes gyorsvonatok, úgy mint minden évben Szántód hely-
ett Balaton-Földvár-on állanak meg a Balaton-Világos,
Zamárdi és Szárszó megállóhelyek is a forgalom szá-
mára megnyitvatnak. Julius és augusztus hónapok-
ban vasár- és ünnepponokon Székesfehérvárról Sió-
fokra és vissza egy új személyvonat fog közlekedni,
indulás Székesfehérvárról 1 óra 30 percek d. u., ér-
kezés Siófokra 2 óra 40 percek d. u., indulás Sió-
fokról 8 óra 10 percek este, érkezés Székesfehé-
rvára 9 óra 21 percek este.

Bécsujhely—nagykanizsai vonal. A 303. sz. gyors-
vonat kevéssel később fog közlekedni. Indulás Nagy-
kanizsáról 12 óra 33 percek délután, érkezés Bécsu-
jhelyre 4 óra 26 percek délután és Bécsbe 5 óra
45 percek délután. A 311. sz. személyvonat szintén
némiel későbbre lett helyezve. Indulás Szombathely-
ről 10 óra 38 percek délelőtt, Sopronból 12 óra
50 percek délután, érkezés Bécsujhelyre 1 óra
45 percek délután és Bécsbe 3 óra 34 pkr délután.

Steinbrück—sziszei vonal. Az 502. sz. személy-
vonat Steinbrückben közvetlen csatlakozást nyer
Marburg és Cilliből. Indulás Marburgból 10 óra 40
percek délelőtt, Cilliből 12 óra 36 percek délután,
érkezés Steinbrückbe 1 óra 13 percek, Sziszeke 5
óra 2 percek délután. Az 503. sz. személyvonat 10
perccel később, vagyis 1 óra 50 percek délután
indul Zágrábból és 4 óra 4 percek délután érkezik
Steinbrückbe.

Közelebbi adatok az állomásokon kifüggesztett
menetrendhirdetményekben foglaltatnak. Zsebről
menetrendek úgy mint eddig, a vasuti pénztárak-
nál árusítatnak el.

**A titkos betegségek
alapos gyógyításáról.**

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly
ügyben, jelentkezzék egyszer személyesen, mert
a legújabban külföldön beszerzett speciális műszerek-
kel meg a legújabb betegségeknek is pontosan meg
lehet határozni a székhelyét, elterjedését, minőségét,
körközóját: bármily mélyen fészkelte is be magát
a kóranyag a szervekbe, vagy a test nedveibe. Ezen
beható vizsgálat alapján teljes bizottsággal meghatá-
rozható a betegségi állapotnak megfelelő, alapos gyó-
gyuláshoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet
mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon
is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni,
akkor csak írja le a baját, amelynek pontos át-
vizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő
speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás
mellett. Levelelé válaszbizonylat mellékeljen. A gyógy-
kezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy
kivánatra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és hézagpótló hazánkban Dr. Palócz
v. kórházi orvos, specialista, országos hírű intézete
(Budapest, VII., Kerepesi-út 10.), ahol jóakarattal,
öszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy
férfi, mint nő) a nemi életről felvilágosítást, ahol a
beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei meger-
ősödnek, az egész szervezet megszabadul a kór-
anyagoktól és lelki kinyíj is megszűnnek.

A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos
sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta
Dr. Palócz az 5 speciális gyógymóddal meg a leg
elhangyosított esetekben is, a bujakóros sebeket
hugycső-, hólyag-, ideg- és háterinc-bajokat, sérveket,
az onfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlést, el-
gyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmezavart
aranyeret, vérhajokat, bőrbetegségeket és a női nemi
szervek minden betegségeit. Nők részére külön váró-
terem és külön kijárta van. A rendelést Dr. Palócz öm-
maga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától
délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista,
Budapest, VII., Kerepesi-út 10.

ZSAK
A legjobb uj és
egyszer használt
vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsákáruházában
Budapest, V., Nádor-utca 31-33
Veszek állandóan minden mennyiségben használt
zsákok és becserelek ujjakra használt terményzsákokat.
Ponyvaköcsösz-Intézet. Legszolidabb kiszolgálás.
Alapítva 1882.

KISS szerencsésége **NAGY!**
Ki még eddig soha szerencsekisérletet nem
teit az osztálysorsjátékban, vegyen egy
szerencsesorsjegyet KISS-nél, mert
KISS szerencsésége **NAGY!**
Kinek még eddig az osztálysorsjátékban ered-
ménye nem volt, tegyen kísérletet
KISS-nél, mert
KISS szerencsésége **NAGY!**
Ugy mint eddig, ezután is a Kiss Károly és Tsa-
cégjezenflapban minden húzás után és az utolsó
osztály folyamán minden húzásnap után fogja
vovőinek összes nyereményekről kiműzött sors-
jegyeit leközzöletni, úgy, hogy e lap minden
olvasója, ki egyttal üzenlefele is a Kiss-
féle bankháznak, ezen lap útján nyerhet
azonnal értesülést sorsjegyeiről. Vegyen tehát
szerencsesorsjegyeket csakis a Kiss-féle bank-
házban, mert

KISS szerencsésége **NAGY!**
A XIV. sorsjáték 1. osztályának
húzása már
május 17-én és 18-án lesz.
Az első osztályu sorsjegyek árai:
Egy nyolcad sorsjegy ára 1 kor. 50 fill.
Egy negyed sorsjegy ára 3 kor. — fill.
Egy fél sorsjegy ára 6 kor. — fill.
Egy egész sorsjegy ára 12 kor. — fill.

Kiss Károly és Tsa
a magy. kir. osztálysorsjáték
főelárusító helye.
Központ:
VII. Erzsébet-körút 19. Telefon 436
Fióklok:
Ferenciek-tere 3. — Telefon 20—25.
Andrássy-út 92. — Telefon 51—50.
Sürgőnycím: Karkis, Budapest.

Tessék levélgi és címünkre beküldeni.
Megrendelés.
Kiss Károly és Társa banküzlete
BUDAPESTEN.
Szíveskedjék nekem a XIV. sorsjáték első osztályú
sorsjegyet, hivatalos tervet küldeni.
A sorsjegy árát... K. fill. (küldöm egyidejűleg postautal-
ványon kérem utánvétel nélkül.)
(a meg nem felelő módot szíveskedjék áthuzni.)
Név és foglalkozás.
Lakhely, utca házszám
Utolsó posta
Megye.
B. N.

**Régi ezüst
tárgyakat**
veszek és eladok mindennemű
arany- és ékszerűt, ugrymint
regiségeket, drágaköveket,
arany- és ezüsttárgyat, láncok-
kat, gyűrűket, ezüst evésze-
késeket. Kérjen kérem ár-
jegyzéket ingyen Fuchs Dá-
vid utca, Budapest, IV. ker.,
Váci-u. 19/a. I. 5.

Erettségire,
polgári iskoláról magán-
vizsgákra előkészítő rövidíté-
alt biztos sikerrel, másrészt
díjazásért „Magánmatematika
tanfolyama” Budapest, VII.,
Demblinsky-utca 22. II. e. 15.

**Nagy
jövedelemre**
tehát ezért bárki (mellék-
foglalkozásaként is) sorajo-
gyok eladás tárgyán uj —
és eladást lényegesen
megkényesít — mérsé-
sörünk szorint.
Sorsjegyletési bank
Bpest, IV., József-körút 16.

A 14326. számú
„Szi- és kötétkorong hajlított
fából”
című, 1898. november 19-ről kelt magy. szabadalomra
vevők v. engedélyesek kerestetnek.
Szives ajánlatokat „W. V. 1624” jel. alatt továbbít
Messe Rudolf, Bécs I., Sellaerstätte 2. sz.

Ma az összes színházak zárva.

FOVAROSI ORFEUM

VI., Nagyzsuzsanna-utca 17.

Ma új műsor!

A nevelő intézetben.

Tréfa, balet, Froehlich Bianca k. a primaballerina, a new-yorki Metropolitan-operahouse tagjának fellépésével.

A kínos vellelet. (Eln. peulicheer Zwischenfall.) Lormer-Foresier nagysikerű színműve.

Párisi betörők. Tréfa némajáték. Előadja Pikard-társulat.

A protekció. A Tarka Színpad új játéka. Továbbá:

8 különlegesség.

A télközben reggeltől 5 óráig Vörös Elek egyényszekara hangversenyes.

CIRKUS BEKETOV

Hétfőn este 1/8-8-kor

14 V elsőosztályú műsorán V 14 mindvégig remek mutatványok

A legjobb iskola- és szabad-lóvak.

„JIMBO”, az elefánt óriás a világ legnagyobb elefántja, elővezeti Gautier ur.

Kaminska urhölgy, iskolalovashölgy.

A spanyol lovaművészek Mile Wardia és Fontana.

Balékar: 40 hely. 10 bohóc és August.

Minden sorsjegy nyer.

Kapható 36 havi részletfizetésre.

Havi befizetés:

5 darabra 2 korona 20 fillér

10 " 4 " 40 "

15 " 6 " 40 "

Már az első részlet és 35 fillér portó ellenében megkötöm a sorsjegyek sorozatát és színtartalmú részletfizetést. Két részlet egyszerre való befizetésénél a harmadik részlet is nyugtáztatik, tehát **egy részlet ingyen.**

FLEISSIG BANKHÁZ, Bpest, Erzsébet-körút 2.

Azonall játéklap.

A Kalap-király

Elsimert specialista 3., 4., 5.- koronás férfi és női elsőrangú kalap-különlegességeken. Budapest, IV., Eskü-ut 6, Klottid-palota.

Valódi angol Lawn-Tennis

Tornaeszközök, függő-ágyak és mindennemű háló. Ruhaterítők-kötelek fehér kenderből, vízmentes ponyvák, zsákok és kenderárk leg-olcsóbb megbízható beszerzési forrása:

Seffer Antal

sporteszközök és kőtelgyártó ipartelepe Bpest, IV., Károly-utca boltsz. 12. (Közp. városi épülete.) Alapított 1878. Telefon 15-56. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Ritka alkalom!

A következő szerencseszámokat ajánljuk:

Szám	6676	6677	6678	6679	6680	6681	6682	6683	6684
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Ezen szerencseszámok nyolcadrészen kaphatók. Egy nyolcad sorsjegy ára 1 kor. 50 fillér, az egész sorozat 13 korona 50 fillér.

VÁSÁROLJON OSZTÁLYSORSJEGYET HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Ferenciek-tere 6. — Fiók: Erzsébet-körút 32.

Nyomatott a Budapesti Napló körforgóipari Budapest, Rókk Szilárd-utca 9. szám.

Kis könyv a művészetről.

Írta: LYKA KÁROLY.

Ez a könyv nem szakemberek, hanem a széles rétegi művelő magyar közönség számára készült. — Könnyed formában ismerteti mindazt, amit a különböző művészetek megismeréséhez szükséges. Szól arról, miképen kell műtárgyat nézni, hogyan keletkezik a kép, mi a művész rajz, mi a szín szerepe, szót az arc és a tájképről, a freskóról, a szobrászatról, a lakásberendezésről, az építészetről a az összes itélendő kérdésekről. Nem száraz esztétikai fejtegetéseket tartalmaz, hanem mindig nagy festők és művészek művein mutatja be azt, amit művelő embernek a művészetről tudnia kell. Ára fűve 3 kor. SINGER és WOLFNER kiadása, Budapest, Andrássy-ut 10.

Én Csillag Anna

185 cm. óriás hosszú Loreley-hajamat, az általam feltalált kenőcs 14 havi használatát után írtam el. Ezen kenőcs az egyedül való hajápolásra, a növekedés előmozdítására, a fejbőr erősítésére, uraknál erős és teljes szakállt növesztésére és már régebb óta használtam. Úgy is meg szeretném ajánlani, mint az alkalmas teremtéses fényt és teltséget kölcsönöz és megőrzi azokat a korai megőrzéstől egész a késő agykorig.

Egy üvege ára 12, 3 és 5 ft. Postai szétküldés naponta az összegnek előre való beutalás után vagy utánvétellel az egész világra a gróhból, hova minden rendelés intézendő.

Csillag Anna Wien, I., Graben 10.

Börszékék
és karszékében állandó, több mint 8000 darabot álló rakitást tart: régi nádokéket beborította, mindenféle borbort festőre elfogad Gmeling Hermann, Budapest, VII. Damjanich-u. 8. Telefon 843

Butorvők
40 százkötött megalkarthatnak Kramer cégnél, Károly-körút 15. első emeleten. Adunk vesztünk keveset használt butorokat.

Polgárit.
kereskedő mit, tanítóképezdét, részt vevőket gimnáziumi érettségire, bármilyen magán-iskolára felolvasással rövidesen előkészíti: »Korokos«, Dohány-u. 82. I. 14. (Vidékiek ellátást kapnak. Válaszbélyegzők.) 1924

Gyakorokli
Összes állás pályázati közlőre vannak teljes címeikkel az Országos Pályázati Közlöny mai számában. Ára 40 fillér. Kiadóhivatal Budapest, József-körút 9. 10121.

Állástkeresőknek
ingyen küldök vidtöre az Országos Pályázati Közlöny mutatószámára, mely az országban betöltendő valamennyi szakmabeli állást teljes címeikkel közli. Megjelenik minden harmadik nap. Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 9. 10089

Olcsó pénzkölcsönök
ket kereskedők, iparosok, hivatalnokok és katonatisztek részére — bizonyos esetekben kezesek nélkül is — gyorsan és legkedvezőbb 200 koronától a legnagyobb összegig kiegészít a »Hitelezővételek« Irodé Barta Zsigmond, Budapest, VI., Teréz-körút 37. sz. 19019

Használt cséplőgépek
jutányosan és kedvező feltételek mellett eladó:
3 HP Wichterle-féle készlet.
3 HP Robey-féle készlet.
4 HP Ranzomes-féle gép.
4 HP Robey-féle cséplővel párosítva.
6 HP Nicholson-féle készlet.
8 HP Robey-féle cséplő.
10 HP Cl. és Sh.-féle cséplő.
12 HP Robey-féle felstabilizált gép.

Szücs Ödön Budapest, VI. Nagyzsuzsanna-utca 65.

50% ármegtakarítás
BUTOR
ugy készpénzért, mint **HITELRE**
készpénzfizetési áron, banknál törleszhető.
Bartók Farkas
butorraktára **BUDAPEST,**
V., Külső Váczi-ut 12.
Árjegyzék 400 rajzjal 60 fillér bélyeg ellenében portómentesen.

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olcsón eladó. Ugyanott csukott négyüléses batár is eladó. VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

Részletre és készpénzfizetésre
BUTOR asztalos, kárpitos- és rézbutor-műhelyében
Glück József VII. ker., Wesselényi-utca 41. (a Kertész-utca sarkán.) Saját szelid készítmények

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente) BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1, (A nemzeti színház házában.)

Írta: TOLNAY LAJOS, Vezetők: STIGNITZ IMRE.

1902. év végeig 250 millió korona biztosítás kötetett

Kivonat a díjtáblázatokról

Kor.	A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő				A tőke 20 év után vagy ideelőtt elhalálozás alkalmával fizetendő						
	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.			
25	1.80	3.4	2.30	4.3	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	4.56
26	1.84	3.5	2.38	4.4	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	4.61
27	1.88	3.6	2.46	4.5	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	4.67
28	1.93	3.7	2.54	4.6	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	4.76
29	1.98	3.8	2.63	4.7	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	4.84
30	2.03	3.9	2.72	4.8	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	4.99
31	2.09	4.0	2.82	4.9	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	5.02
32	2.16	4.1	2.94	5.0	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	5.10
33	2.23	4.2	3.04	5.1	1.6	2.5	4.1	3.4	4.2	4.8	5.10

Referenciákat a Magyar Általános Hitelbank ad.